

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Nicolae Craiu,
Victor Burduh,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020, declarat de avocatul Sergiu Criclivîi, în numele inculpatului

Vrabii Dmitrii XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 23.04.2019 – 20.11.2019,
instanța de apel: 06.12.2019 – 18.02.2020,
instanța de recurs: 15.06.2020 – 18.08.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 20 noiembrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Vrabii Dmitrii a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 3 ani închisoare și art. 152 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul total al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare.

Potrivit art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pentru o perioadă de probațiune de 4 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul părților vătămate Domintean G., Ciorba V. și Ciorba R. prejudiciul moral în mărime de a câte 3000 lei, pentru fiecare.

Prin aceeași sentință a fost condamnat și Tespezerean C., însă în privința lui hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Instanța de fond a constatat că la 31 martie 2018, aproximativ la orele 03.30, inculpatul Tespezerean C., aflându-se la iazul din XXXXXX, XXXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, invocând un conflict apărut între el și Ciorba V., fiind în loc public, acționând în calitate de organizator și dorind survenirea consecințelor de încălcare a ordinii publice, l-a apelat la telefon pe Vrabii V., care a venit la fața locului însoțit de două persoane neidentificate, care acționând cu intenție unică spre încălcarea ordinii publice în mod grosolan a normelor morale de conviețuire în societate, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o deosebită obrăznicie, folosind ca **obiecte special adaptate** pentru provocarea leziunilor corporale, răngi metalice, **le-au cauzat** părților vătămate Ciorba V., **Ciorba R.** și Domintean G. dureri fizice și **leziuni corporale**, acțiuni pe care Tespezerean C. le-a favorizat și le-a admis.

Inculpatul Vrabii D., fiind în stare de ebrietate alcoolică, la 31 martie 2018, aproximativ orele 04.50, deplasându-se la iazul din XXXXXX, XXXXXX, fiind însoțit de două persoane necunoscute de către organul de urmărire penală și invocând faptul că încearcă să amelioreze conflictul apărut între Tespezerean C. și Ciorba V., fiind în loc public, dorind survenirea consecințelor de încălcare a ordinii publice, acționând cu intenție unică spre încălcarea ordinii publice în mod grosolan a normelor morale de conviețuire în societate, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o deosebită obrăznicie, folosind ca **obiecte special adaptate** pentru provocarea leziunilor corporale, răngi metalice, în timp ce Tespezerean C. și persoanele necunoscute de către organul de urmărire penală îi agresau pe Ciorba V. și Domintean G., **i-a aplicat mai multe lovituri** pe suprafața corpului lui Ciorba R. provocându-i, conform raportului de examinare medico-legală nr. 201809D0068 din 11.05.2018, fractura coastelor VII, VIII, IX, X, XI pe stânga, cu emfizem subcutanat și pneumotorax parțial pe stânga care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, care cauzează o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca **leziuni corporale medii**.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate vina în săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și probele administrate în cadrul urmăririi penale, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

În baza probelor administrate, instanța a conchis că vina inculpatului este dovedită pe deplin și i-a încadrat acțiunile în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită, săvârșite de mai multe persoane și pe art. 152 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată medie a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de o dereglare îndelungată a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, și una mai puțin gravă, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 5 ani, fiind stabilite noi limite, în corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, pentru infracțiunea prevăzută la art. 287 alin. (3) Cod penal – de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni închisoare, iar pentru infracțiunea prevăzută la art. 152 alin. (1) Cod penal - muncă neremunerată în folosul comunității de la 133 la 160 ore sau

închisoare de la 3 luni până la 3 ani și 4 luni, precum și de faptul că acesta se caracterizează satisfăcător, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind recunoașterea vinovăției și căința sinceră, concluzionând ca fiind oportună stabilirea-i unei pedepse cu închisoare.

Totodată, instanța a relevat că, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Astfel, în circumstanțele stabilite, ținând cont de scopul pedepsei penale de reeducare socială a inculpatului, de recunoașterea vinovăției de către acesta, fiind dispus să repare prejudiciul cauzat părților vătămate, că judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, instanța a concluzionat că reeducarea acestuia este posibilă fără izolare de societate, prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării ei potrivit art. 90 Cod penal.

3. Procurorul în Procuratura Anenii Noi, Mihai Nicolai, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare și art. 152 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabili pedeapsă definitivă de 3 ani închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța de fond corect a calificat acțiunile inculpatului, însă pedeapsa stabilită este prea blândă și neproportională pericolului social al acțiunilor comise, nefiind acordată deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal.

Ori, inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă și una gravă, are antecedente penale stinse, la 25.07.2015 fiind condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de 1 an, se caracterizează pozitiv, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante și agravante.

Deci, în împrejurările stabilite, corectarea inculpatului este posibilă doar prin privare de libertate.

Conform art. 75 alin. (2) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal, iar instanța de fond, prin suspendarea condiționată a executării pedepsei a diminuat factorul de abținere de la comiterea infracțiunilor de către inculpat și de către alte persoane.

4. Potrivit Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care: *„Lui Vrabii Dmitrii, condamnat definitiv la 4 ani închisoare, se exclude suspendarea executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal. Termenul executării pedepsei cu închisoarea stabilite lui Vrabii Dmitrii de calculat din data reținerii”*.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a indicat că instanța de fond a stabilit corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare probelor administrate.

Însă, la aplicarea pedepsei, prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

Ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunilor, personalitatea inculpatului, care nu este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior a fost condamnat și are antecedente penale stinse, iar circumstanțele atenuate la care face referire instanța de fond, și anume, ***recunoașterea vinovăției se reține dublu ca circumstanță atenuantă și în vederea aplicării prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, ori, pentru aplicarea acestor prevederi legale este necesară obligatoriu recunoașterea vinovăției***, scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, poate fi realizat doar cu privarea lui de societate, cu aplicarea pedepsei închisorii, cu excluderea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, potrivit art. 90 Cod penal.

Ori, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Prin urmare, personalitatea inculpatului și circumstanțele cauzei impun aplicarea pedepsei cu închisoare pe art. 287 alin. (3) Cod penal - 3 ani și art. 152 alin. (1) Cod penal - 1 an închisoare, iar, în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, a-i stabili o pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aceasta fiind echitabilă și justificată, va avea scopul de corectare și reeducare a inculpatului, de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Aplicarea pedepsei penale și executarea acestei sancțiuni urmează să aducă la conștiința inculpatului pericolul faptelor sale și să excludă predispunerea acestuia de a mai comite asemenea fapte, aspecte pe care el nu le-a conștientizat la moment. Pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

5. Avocatul Sergiu Criclivîi a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că instanța de apel, la 19.03.2020, în lipsa inculpatului și avocatului, cărora le-a fost îngădit accesul în sediul instanței pe motivul declarării stării de urgență pentru perioada 17.03.2020 – 15.05.2020, a emis și a pronunțat public decizia din 18.02.2020.

Astfel, instanța de apel a admis o eroare de drept prevăzută la art. 427 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, nefiind pronunțată și înmănată decizia motivată inculpatului și apărătorului acestuia în ședința de judecată publică.

Totodată, decizia din 18.02.2020, pronunțată public la 19.03.2020 a fost emisă cu încălcarea prevederilor procesual-penale prescrise în Dispoziția nr. 1 din 18.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, anexa nr. 1, pct. 10 alin. (2), (3) potrivit căreia, procesele penale aflate în curs pe rolul

instanțelor de judecată, indiferent de etapa de examinare, se suspendă de drept pe durata stării de urgență, iar în termen de 10 zile de la începerea stării de urgență, instanța de judecată va lua măsuri pentru fixarea termenelor de judecată și efectuarea actelor de procedură.

Mai mult, instanța de apel a omis să se pronunțe în dispozitivul deciziei asupra cererii acuzării privind aplicarea pedepsei cu închisoarea nu numai în privința lui Vrabii D., dar și în privința lui Tespezerean C., prin ce inculpatului i-a fost lezat dreptul la un proces echitabil.

Ori, acuzarea nu a combătut, în apelul declarat, concluziile instanței de fond privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului, solicitarea procurorului de aplicare a pedepsei cu închisoare fiind un simplu dezacord cu sentința pronunțată, apelul urmând a fi respins ca neîntemeiat.

În același timp, pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 ani, aplicată inculpatului, este prea aspră, iar instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de drept, în consecință fiind pronunțată o decizie nemotivată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 3), 6) Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta este pasibil admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale. Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Potrivit art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 364¹ alin. (2) Cod de procedură penală, judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe. În corespundere cu art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii

determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Conform art. 7, 61, 75 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Potrivit art. 76 alin. (1) lit. f), alin. (2) Cod penal, la stabilirea pedepsei se consideră circumstanțe atenuante contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției. Instanța de judecată poate considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe, neprevăzute la alin. (1). Potrivit art. 90 Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate de către instanța de apel, deoarece, conform deciziei adoptate (*pct. 4. din decizie*):

a) a omis să aprecieze acțiunile concrete incriminate inculpatului pe fiecare episod în parte, indicate în rechizitoriu, cât și calificarea lor juridică în aspectul corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală, în coroborare cu jurisprudența națională, conform cărei: *„vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății poate să reprezinte violența, care este aplicată tocmai în legătură cu încălcarea grosolană a ordinii publice, în acest caz, calificarea trebuie făcută, în temeiul art. 152 Cod penal și art. 354 „Huliganismul nu prea grav” din [Codul contravențional](#). În cazuri de acest gen, nu este admisibilă aplicarea răspunderii în baza art. 152 și art. 287 Cod penal. Ori, principiul de neadmitere a sancționării duble a aceleiași fapte interzice tragerea de două ori la răspundere penală pentru aceeași faptă, în cazurile de acest gen, violența este cea, pe care o desemnăm prin sintagma „aceleași faptă”. Doar în cazul în care infracțiunea de huliganism este urmată de infracțiunea de vătămarea intenționată medie a integrității corporale ori a sănătății, cele săvârșite se vor încadra în baza concursului real de infracțiuni, iar calificarea se va face, conform art. 287 și 152 Cod penal” (Hotărârea Plenului CSJ nr.4 din 19 iunie 2006 „Cu privire la practica judiciară, în cauzele penale despre huliganism” pct.10. subpct. 4), 5));*

b) a omis să se pronunțe asupra faptului că calificativul „*obiecte special adaptate pentru provocarea leziunilor corporale*”, indicat în rechizitoriu și sentință, nu este prevăzut în genere de art. 287 alin. (3) Cod penal, și că atât în rechizitoriu, cât și în sentință, la încadrarea juridică a faptelor inculpatului în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, nu este indicat absolut niciun element calificativ din norma vizată (pct. 1., 2., 4. din decizie);

c) dispunând, confuz: „*se exclude suspendarea executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal*”, nu și-a argumentat soluția în raport cu personalitatea inculpatului, coroborate cu circumstanțele de fapt și drept concrete stabilite la examinarea cauzei.

Mai mult, concluzia sumară că: „*recunoașterea vinovăției se reține dublu ca circumstanță atenuantă și în vederea aplicării prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, ori, pentru aplicarea acestor prevederi legale este necesară obligatoriu recunoașterea vinovăției*” contravine prevederilor art. 364¹ alin. (2) și (7) Cod de procedură penală și art. 76 alin. (1) lit. f), alin. (2) Cod penal.

Ori, art. 364¹ alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, nu prescrie ca o condiție obligatorie recunoașterea vinovăției, ci doar ca inculpatul să declare că *recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe*, dispozițiile art. 382–398 Cod de procedură penală urmând a fi aplicate în mod corespunzător.

Iar, art. 76 alin. (1) lit. f), alin. (2) Cod penal prevede clar că, la stabilirea pedepsei se consideră circumstanțe atenuante contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, instanța de judecată putând considera drept circumstanțe atenuante și alte circumstanțe, neprevăzute la alin. (1).

În același timp, instanța de apel a omis că, prin hotărârea nr. 19 din 26.03.2018 a Plenului Curții Supreme de Justiție de modificare și completare a Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.13 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, de către instanțele judecătorești”, pct. 35 alin. (2) din ultima hotărâre (*dublă valență juridică*) a fost exclus;

d) la fel, instanța de apel a omis că, potrivit rechizitoriului: „*În conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, în acțiunile învinuitului Vrabii D. nu au fost stabilite circumstanțe care ar agrava răspunderea penală*” (f.d. 274).

Împrejurările enunțate relevă, astfel, că instanța de apel nu a judecat cauza în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, aplicând inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, că apelul a fost greșit admis de către instanța de apel, și că recursul ordinar este întemeiat.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează total hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, se impune soluția casării totale a deciziei contestate, pe motiv că apelul a fost greșit admis, cu menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursul ordinar declarat de avocatul Sergiu Criclivii, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020, în privința inculpatului Vrabii Dmitrii XXXXXX, pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătoriei Anenii Noi din 20 noiembrie 2019, în privința inculpatului Vrabii Dmitrii XXXXXX.

Vrabii Dmitrii XXXXXX urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 04 septembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Nicolae Craiu

Victor Burduh